

Т.Ю. ЛУЖАНСЬКА
кандидат географічних наук, доцент,
декан факультету туризму та готельно-ресторанного бізнесу
Б.Ю. СТОЛЯРЕНКО
студентка
Мукачівський державний університет
м. Мукачєво

СТРАТЕГІЯ ПРОЕКТНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ

Інтернаціоналізація сфери туристичної діяльності створює умови для інтенсивного проектування розвитку туризму України як пріоритетного соціально-економічного напрямку у просторі Європи, що вимагає розробки й удосконалення державних механізмів регулювання туристичної галузі відповідно до європейських стандартів. Важливим є використання дієвих управлінських підходів, спрямованих на здійснення інноваційного розвитку територій, запровадження виробничих, інформаційних, технологічних процесів для забезпечення єдності соціально-орієнтованих цілей політики регіонів.

Нині доцільним є використання проектного підходу в туризмі, побудованого на інтеграції управлінських функцій і структуризації процесів проекту, спрямованих на ефективне досягнення його цілей шляхом застосування сучасних методів і способів, техніки і технології управління для отримання запланованих результатів проекту. За сприяння державних органів влади використання проектного підходу в туризмі вимагає ініціювання різноспрямованих проектів для комплексного розвитку дестинації, її просування на національній і міжнародній туристичній ринку, заохочення і використання підприємницьких ініціатив [1].

Незважаючи на значну кількість публікацій з туристичної тематики, проблема створення та реалізації проектного підходу в туризмі залишається мало дослідженою, хоча особливості розвитку туристичного бізнесу потребують застосування проектної економіки, направленої на внесення результативних якісних змін в сферу туризму. Проектний підхід в туризмі повинен ґрунтуватися на когнітивному маркетингу, що ґрунтується на випередженні виникнення потреб споживачів щодо якості туристичного сервісу, інноваційних туристичних продуктів, нових туристичних маршрутів та різних форм задоволення туристичного попиту.

Стратегічна спрямованість проектних досліджень в туризмі вимагає оцінки його регулювання на державному і регіональному рівнях через ухвалення цільових програм розвитку туризму, забезпечення зростання соціально-економічної ефективності туризму і підвищення туристичної привабливості України. Розвиток національного туристичного ринку базується на виявленні його закономірностей, тенденцій, соціального і науково-технічного процесу, що вимагає координації усіх сфер економіки, пов'язаних з туризмом для створення досконалої туристичної інфраструктури на основі проектного підходу.

Україна посідає одне з провідних місць в Європі за рівнем забезпеченості цінними природними й історико-культурними ресурсами, здатними генерувати значний інтерес у вітчизняних та іноземних туристів. Проте на тлі загострення конкуренції на міжнародному туристичному ринку, загальносвітової тенденції до посилення ролі держав у забезпеченні сталого розвитку туризму, вітчизняний національний туристичний продукт стає все менш привабливим та конкурентоспроможним. Тому переорієнтація внутрішніх туристичних потоків в Україні вимагає швидких дій щодо зростання привабливості вітчизняного туристичного продукту, якими мають стати невеликі проекти, зорієнтовані на короткотривалі подорожі та високу якість туристичного сервісу за прийнятними цінами для українських туристів і цікаві туристичні маршрути і тури ще не відомими для іноземних туристів місцями.

Застосування проектного підходу в туризмі спрямоване на оцінку інвестиційно привабливих проектів в регіонах, з одного боку, і реалізації їх шляхом використання соціальних ініціатив, проведення тендерів, конкурсів, створення кластерів, проведення маркетингових досліджень, з іншого. Він дозволить створити інтегровану сукупність інноваційних проектів для

комплексного розвитку туризму в регіонах держави на основі використання місцевого креативного інтелекту із застосуванням індикативного планування і цільового програмування [2].

Важливим етапом є визначення конкретних завдань для регіонів через комплексний стратегічний проект розвитку туристичної сфери діяльності, який забезпечить цільову спрямованість використання державних і приватних коштів, матеріально-технічних, інформаційних і трудових ресурсів протягом життєвого циклу проекту.

Проектний підхід в управлінні розвитком туризму регіонів України передбачає чітке формулювання ідей розвитку туристичного регіону з урахуванням потреб та ініціатив дестинацій в умовах обмежених ресурсів і чітко визначеного часу, спрямованих на якнайкраще задоволення вимог туристів. Ефективність проектного підходу в розвитку регіонального туризму забезпечується створенням кваліфікованої команди проекту, побудованої на тісній співпраці та узгодженості дій державного управління, науки, підприємців та інвесторів.

Тому одним із завдань місцевих органів управління має стати створення реєстру майбутніх природних та штучних дестинацій, що можуть стати центрами відпочинку внутрішніх та іноземних туристів внаслідок реалізації проектів і використання ефективної маркетингової політики розвитку території. У період економічної кризи проектування в туризмі має стосуватися в першу чергу активного туризму як недорогого і доступного відпочинку.

В основу проектного підходу в туризмі покладено використання інтегрованої сукупності управлінських методів та інструментів впливу на учасників проектів через формування особистої відповідальності за безпечність та якість послуг, що будуть пропонуватися. Висока залежність від впливу зовнішнього середовища і значна частка інновацій в туристичному проектуванні потребують застосування специфічних методів управління, таких як системний аналіз, цільове програмування, теорії масового обслуговування та інші [3].

Дестинації інтенсивної стадії розвитку туризму потребують проектів зі зростання якості туристичного сервісу, удосконалення об'єктів з надання туристичних послуг, що обумовлюється постійним розвитком туристичної інфраструктури, підвищенням цін на туристичний продукт, збільшенням інвестування. Прикладом таких дестинацій в Україні є: м. Київ, м. Львів, курорт Трускавець, курорт «Буковель» та інші.

Саме знання особливостей кожної території для розвитку туризму, вимог туристів щодо матеріально-технічної бази та якості туристичного сервісу, додаткових послуг вимагають не тільки визначення проблеми, а й формування концепції проекту, проведення комплексного аналізу, планування й структуризації, використання сучасних комп'ютерних програм, інтегрованих із системами управління проектом у єдину інформаційну систему за рахунок приватного, державного та іноземного інвестування.

1. Боруцак М. Проблеми формування стратегії розвитку туристичних регіонів: монографія / М. Боруцак. - Львів: ІРД НАН України, 2006. - 288 с. 2. Вихлюк Я.І. Розвиток методів та засобів математичного моделювання об'єктів туристичної галузі / Я.І. Вихлюк. - Львів: Нац. університет «Львівська політехніка». - 2011. - 42 с. 3. Євдокимова Н.М. Економічна діагностика [Навчально-метод. посібник] / Н.М. Євдокимова, А.В. Кірієнко. - К.: КНЕУ, 2005. - 110 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>